

Dagbok nr. 86/19 42 13/1-
Rana sorenskriverembete

U t s k r i f t

av

8.
RANA SORENSKRIVERI
Jnr 939113 13.1.42

Forhandlingsprotokoll A¹³ for Nordre Helgelands utskiftingsdistrikt forsåvidt angår offentlig overutskifting over gården Nesøy nordre, gnr. 1 i Rødøy herred.

+++++

År 1941 den 5. juni blev overutskiftingsrett satt i Julius Olsens hus på Nesøy nordre i Rødøy herred.

Rettens formann: utskiftingsformann Eggemoen, utskiftingsmenn: gårdbrukerne Peder E. Moflag, Lurøy, John Slotterøy, Lurøy, Helmer Pettersen, Sleipnes i Rødøy og småbruker Joh. Jørgensen, Rødøy, den siste som varamann for Hans Martinussen, Onøy pr. Lurøy som har meldt forfall.

Alle rettens medlemmer erklærte å ha avlagt ed eller forsikring som skjønsmenn.

Hvor da foretokes:

Sak nr. 3/1938. Overutskifting eller overskjønn til prøvelse av en under 19. november 1937 sluttet underutskifting over utmarken til gården Nesøy nordre gnr. 1 i Rødøy herred, efter begjæring av 10/1-1938 fra Julius Olsen og sønner ved overretts-sakfører Rygh, Mo.

Tilstede var: Eieren av bnr. 2 Ansgar Hansen, eieren av bnr. 4 Alf Hågensen, eieren av bnr. 7 Konrad Mikalsen, Julius Olsen for bnr. 8 og bnr. 14, Johan Hågensen eier av bnr. 9, Alf Jensen eier av bnr. 10, Reidar Lydersen eier av bnr. 11, Hilda Kristiansen eier av bnr. 15 ved Albert Hågensen i henhold til skriftlig fullmakt som oplestes. Nils Hågensen eier av bnr. 16, Ludvik Lydersen eier av bnr. 17 og Edvard Sivertsen eier av bnr. 18 ved sin søn Arthur Sivertsen, uten skriftlig fullmakt.

Videre møtte underutskiftingens leder utskiftingsformann Skjølberg.

Uteblevne, men varslede loddeiere: Paul Jentofts enke eier av bnr. 1 og Jørgen Kareliussen eier av bnr. 3.

Rettens formann gjorde de tilstedeværende bekjendt med domstollovens §§ 106- 108 om ugildhet og opfordret utskiftingsmennene og partene å si fra om der foreligger slike omstendigheter som her nevnt.

Det fremkom ingen bemerkning, likesom det heller ikke fremkom nogen bemerkning om rettens sammensetning forøvrig.

Formannen fremla:

1. Begjæring om overutskifting av 10.januar 1938 vedheftet uttalelse av 13. s.m. fra underutskiftingens leder, påtegnet fylkets beskikkelse av leder av overutskiftingen samt vedheftet berømmelse, mennsopnevning og omberømmelse m.v.
2. Partenes kvittering for mottatt lovlig varsel.
3. Forfaldsanmeldelse fra Hans Martinussen av 17/5-1941.
4. Aktutskrift av underutskiftingen.
5. De ved underutskiftingen benyttede boniterings og skifteregninger.

Dessuten haddes tilstede det ved underutskiftingen benyttede originalkart.

Formannen bemerket at rekvirentene hadde deponert kr. 1200.00 i Rødøy sparebank som sikkerhet for omkostningene ved forretningen.

Bilag nr. 1. Overutskiftingsforlangende m.v. opleses og vedlegges protokollen.

Rekvirentene Julius Olsen og sønner ved o.r.sakf. Rygh som efter en pause var kommet tilstede, blev nu gitt anledning til å fremsette sine ankeposter.

I. For eiendommen Fagerheim gnr. 1 bnr. 14.

1. Fagerheim har fått forlite dyrkbart land nemlig bare

41,93 mål mens bnr. 2 (hovedbruket) har fått 112,3 mål.

Der må taes hensyn til skyldverdien og at hovedbruket (bnr. 2) har solgt plassen Staulosen som fikk 34 mål av den felles havning.

2. Man protesterer mot at der av fellesområdet utlegges et bureisningsbruk som bestemt, da havningen allerede før er helt utilstrekkelig for brukene.

Subsidiært: Blir bureisningsbruk utlagt må det m.h.t. fordeling av dyrkbart land av fellesområdet ikke skje til skade for de andre bruk.

3. Ad ikke dyrkbart land: De 427,27 mål Fagerheim har fått - bnr. 2 623,1 mål - er praktisk talt verdiløst som havning. Havningen blir mitt oppe i alle torvteigene utlagt på Fagerheim, begrenses også av bestemte bureisningsvei gjennom området og begrenses havningsretten vesentlig til Trongan, ca. 2 km. fra innmarken. Adkomsten dit sperres av bnr. 2's torvteig. Fagerheims sommerfjøs må eventuelt flyttes til Trongan til stor ulempe for Fagerheim.

4. Ad torvlandet: Fagerheim påstår her at hele delingsplanen må omgjøres. Hvert bruk bør mest mulig få torvland på eget land og forøvrig slik som i begjæringen side 4 - 5 anført.

5. Ad strandlinjen: Fagerheim har fått strandlinjer på tilsammen ca. 420 m lengde mens bnr. 2 har fått tilsammen ca. 2800 m - et åpenbart misforhold - som må rettes på. Fagerheims tildelte strandlinjer er praktisk talt verdiløse på grunn av sin beliggenhet. Man krever spesielt at Fagerheim får hele Tørnringsodden, slik at dampskibskai kan opføres der. Ethvert fellesskap mellom bnr. 2 og 14 m.h.t. strandområder bringes til ophør.

6. Ad bureisningsvei: Fagerheim som motsetter sig bureisningsbruk med adkomstvei, anser sig uforpliktet til å delta i omkostningene ved veiens oparbeidelse.

7. Ad skogen: Fagerheim anser sig forfordelt m.h.t. skogområdet

og gjør krav på større skogsareal.

8. Gjerdeplikten blir efter underutskiftingsrettens bestemmelser for byrdefull for Fagerheim, hvis gjerde vesentlig blir stående på berg.
9. Utskiftingsomkostningene ansees uriktig fordelt idet bnr. 2 er tilpliktet å betale bare kr 152,00 mens Fagerheim skal betale kr 92,00, hvortil kommer Grimslandssjøen med kr. 57,00 altså tilsammen kr 149,00.
10. Omkostningene ved overutskiftingen påståes prinsipalt pålagt bnr. 2, subsidiært fordelt på samtlige bruk i forhold til skyldverdi.

II. Ad Grimslandssjøen gnr. 1 bnr. 8:

1. Eiendommen har ikke fått noen brukbar strandlinje. Det er overalt lang utfjære.
2. Eiendommen krever torvland på egen grunn istedenfor på Fagerheim.
Nygården bnr. 7 må få torvland annetsteds.
3. Ad bureisningsbruket og adkomstvei til dette, samme innvending som Fagerheim.
4. Ad fordeling av underutsk.omkostningene, som Fagerheim.
5. Ad omkostningene ved denne forretning, som Fagerheim.

Flere ankeposter hadde rekvirenten ikke å fremføre.

Utskiftingsformann Skjølberg forlangte følgende ført til protokols:

1. Det var jeg som skrev rekvissisjonen om utskifting for Julius og Parelus Olsen den 11. aug. 1931. Herunder forlangte Julius og Parelus Olsen Kjærringskjærene delt som sameie med 1/3 på Fagerheim bnr. 14 og 2/3 på hovedbruket bnr.
2. Mot underutskiftingens slutning forlangte også eieren av bnr. 2. Ansgar Hansen, spørsmålet om Kjærrinskjærene løst av underutskiftingsretten. Det er også sagt i selve underutskiftingens kjennelse - uten motsigelse fra noe hold - at

Julius Olsen hadde forlangt Kjerringskjærene delt som sameie.

Derfor er det for det første uforstaaelig at Julius Olsen vilde påstå for herredsretten at underutskiftingsretten ikke hadde adgang til å behandle spørsmålet og for det annet er det helt uforståelig at Rana herredsrett kunde avsi avvisningsdom i denne sak. I dette tilfelde var det helt uten betydning om man regnet Kjerringskjærene som innmark eller utmark da både innmark og utmark kan utskiftes når det forlanges av eieren.

2. Ved avslutningen av underutskiftinga blei Grimslandssjøen bnr. 8 tillagt beiteretten på bnr. 2 og bnr. 14 Fagerheims sjøgrundsområde. Dette blev gjort i hensikt å spare gjerdebyrde, da gjerdeplkt nærmest må betraktes som grunnbyrde. Grimslandssjøen har her således fått denne beiterett uten å yte noe egentlig vederlag eller avtak i lott sammenlignet med andre parselleiere.

3. Delingsplana.

Der blei først utarbeidet en delingsplan som gik ut på at Fagerheim skulde få en lott som gik til ei grense frå bygdeveien til sjøen slik at Fagerheim fikk omtrent $\frac{1}{3}$ av Stormyra. En sådan delingsplan protesterte Julius Olsen mot. Så blei der utarbeidet ny plan, denne blei vist fram på kartet og i marka. På forespørsel hadde ingen noe å innvende mot denne omregnede delingsplan. Julius Olsen var selv tilstede og ^{gik} ~~var~~ med i marka. Det er denne omregnede delingsplan som det klages over og som nu skal prøves ved overutskifting.

4. Ved underutskiftinga blei Øvergården bnr. $\frac{1}{3}$ og 18 på den ene side og Grimslandsbrukene på den annen side behandlet som to adskilte forretninger også m.h.t. omkostninger.

Ansgar Hansen bad tilføiet protokollen:

1. Det forholder sig slik som underutskiftingsformannen har oplyst at jeg forlangte spørsmålet om Kjerringskjærene løyst av underutskiftingsretten, og jeg tenkte da nærmest som grensegangsfor-

retning. Dersom underutskiftingsretten - etter overutskiftingsrettens mening ikke har løst spørsmålet tilfredsstillende så må jeg forlange at overutskiftingsretten i samsvar med utskiftingslovens § 74 sender saka tilbake til ny behandling av underutskiftingsretten.

2. Når eieren av Fagerheim bnr. 14 Julius Olsen synes han har fått forliten og dårlig del av sjøgrunnsområdet, så erklærer jeg likeover for overutskiftingsretten at jeg er villig til å overta det sjøgrunnsområdet som underutskiftingsretten tildelte bnr. 14, Fagerheim, imot at bnr. 14 får halvparten av det sjøgrunnsområdet underutskiftingen har tildelt mitt bruk, bnr. 2. Grimsland er forøvrig fri for sjøgrunnsområdet, har to sjøhustomter som står på bnr. 14, Fagerheims område. Den ene er forøvrig klausulbeheftet. Jeg er allikevel villig til å bytte sjøgrunnsområdet med bnr. 14.

Overrettssakfører Rygh fremla kjennelse av 29 september 1938 avsagt av Rana herredsrett vedrørende Kjerringsskjærene. Retten skal bemerke at tvisten om Kjerringsskjærene er behandlet av underutskiftingsretten og herredsretten og således ikke gjenstand for behandling av overutskiftingsretten.

Overutskiftingsretten sammen med partene og lederen av underutskiftings^{en}retten tok nu fatt på befaringen i marken for å undersøke de forskjellige ankeposter.

Denne og de følgende dager 6 - 7 juni fortsattes overutskiftingen med befaringer og granskning av de fremsatte anker. Under befaringen tilbakekalde o.r.sakfører Rygh på rekvirentenes vegne kravet om deling av eiendomsretten på sjølende.

Angående ankene er retten enstemmig kommet til følgende resultat:

- I. Vedkommende Fagerheim bnr. 14.

Ankepost 1, 2 og 3 fandtes ubegrundet.

Ankepost 4, torvlandet, fandt retten begrundet, idet den må gi klageren medhold i at hvert bruk bør ha sin torv mest mulig på eget land og forøvrig så samlet som mulig. Retten måtte også, etter å ha undersøkt endel myrer tillagt bnr. 10 og bnr. 11 gi rekvirentene medhold i at disse bruk hadde fått rikelig torv på eget land. I henhold hertil, og avgjørelsen av ankepost 2. for Grimslandssjøen, blev utarbeidet nu plan for deling av torvlandet.

Ankepost 5 fandt retten delvis begrundet, idet bemerkes at ved den foretatte deling av Tørnringsodden vanskeliggjøres en hensigtsmessig plassering av kai, hvorfor retten bestemte delet flyttes ca. 8,0 m østover nede ved sjøen, slik at hele Tørnringsodden tilfalder Fagerheim.

Ankepost 6,7,8,9 og 10 fandtes ubegrundet.

II. Vedkommende Grimslandssjøen bnr. 8.

Ankepost 1 fandtes ubegrundet.

Ankepost 2 fandtes begrundet og Grimslandssjøen bestemtes utlagt sin torv på egen utmark.

Ankepost 3.4. og 5 fandtes ubegrundet.

Mandag den 29 juni blev omloddningen for torvutlegget forevist for lottelerne, likesom de blev gjort bekjendt med avgjørelsen for de øvrige ankeposter.

Det blev gitt de loddeiere som blev berørt av forandringen anledning til å uttale sig. Da ingen klage om ytterligere undersøkelse fremkom fra disse blev omloddningen enstemmig vedtatt av retten og de nye linjer opmerket for torvlandet såvelsom for sjølandet.

Overutskiftingen og overskjønnet medfører i sin helhet følgende forandringer

Torvlandet.

Litr. B bnr. 2, Nesøy nordre (Grimsland) eier Ansgar Hansen.

De i underutskiftinsforretningen beskrevne torvteiger

nr. 3 og 4 utgår og erstattes med ny torvteig nr.

3. På sørsiden er torvteigen bestemt ved en skiftelinje som går ut fra kors i stein (157) i nordvestre hjørne av brukets torvteig nr. 2, i sydvestlig retning 82,- m. til nedsatt stein (160 a) i myra ca. 23 m n.o. for bygdeveien, derfra i nordvestlig retning 55,5 m til kors i berg (161 a) på vestre side av myra. På den her beskrevne strekning støter torvteigen mot grunneierens mark. På nordsiden er teigen bestemt ved en skiftelinje mot bnr. 9's teig nr. 2 fra kors i berg (187) i retning O.litt S. 45,- m til nedsatt merkestein (188) omtrent midt i myra, derfra mot samme teig i retn. N.t.O. 46,- m. til nedsatt stein (162 a) ca. 16 m syd for merkestein (189), derfra mot grunneierens egen mark i retn. O.t.S. 31,- m til kors i berg (163 a) på østre side av myra. På øst og vestsiden begrenses teigen av myrkanten.

Den i underutskiftingen beskrevne torvteig nr. 3 ligger innenfor dette område.

Litra E bnr. 7 Nygård, eier Konrad Mikalsen.

De i underutskiftingen beskrevne torvteiger nr. 1 og 2 utgår, og erstattes med, en ny torvteig i Fagerheim bnr. 14's mark. Den ligger i myra øst for Kjølen på nordøstre side av bygdeveien rett overfor grense 6. Mot nord støter den mot Staulosens torvland ved en grense som går fra merkestein (180) ved veien 62,8 m tvers over myra til kors i berg (181). På sydostsiden støter den til grunneierens mark etter en skiftelinje som går fra veien rett overfor merkepunkt (152) og gjennom merkestein (182 a) og videre 12,7 m til kors i berg (161a). Torvteigen begrenses i sydvest av bygdeveien og i nordost av myrkanten. Den i underutskiftingsforretningen under bnr. 8 beskrevne torvteig ligger innenfor dette område.

Litr. F bnr. 8. Grimslandssjøen, eiere Angell og Ole Olsen.

Den i underutskiftingsforretningens beskrevne torvteig

på bnr. 14's mark utgår og erstattes med den i samme forretning under bnr. 7 beskrevne teig nr. 2 på brukets egen mark.

Litr. H bnr. 10. Øvermark, eier Alf Jensen.

Den i underutskiftingen beskrevne torvteig utgår.

Litr. I bnr. 11. Sandvika, eier Lyder Lindorsen.

Den i underutskiftingsforretningen beskrevne torvteig utgår

Litr. K. bnr. 14. Fagerheim eiere Julius og Angel Olsen.

har foruten torvland i egen mark fått lagt ut en torvteig i Grimslandssjøen bnr. 8's mark. Teigen består av den del av den i underutskiftingsforretningen til bnr. 2 utlagte teig nr. 4 som ligger innenfor bnr. 8's grense. Den begrenses i øst av grense 4 fra kors i berg (43) til do. (45). Derfra i dydvestlig retning 90 m. til kors i berg (175), herfra i syd litt vest 66 m. til do. (176) og derfra i S.O. 99 m. til do. (45) i grense 4.

Sjøgrundsområdet.

1. Bnr. 2 Grimsland er på sjøgrundsområdet fratatt et markstykke stort ca. 0,5 dekar i vest begrenset av underutskiftingens grense etter merkepunktene (102)-(204), (205) og i øst av den nye grense der går fra merkepunkt (102) i grense 10 i retning nord litt øst 71,0 m til ^(kors) x i berg (204 a) på en bergvegg, samme retning 38.- m til kors i berg (205 a) i østre kant av Tørnøringsodden og videre til sjøen.

Dette markstykke er tillagt bnr. 14's tomtområde på vestsiden av denne linje.

Overutskiftingsomkostningene.

De med denne forretning forbundne omkostninger blev opgjort slik:

Aktutskrift av underutskiftingen	kr. 36,80
Portoutlegg	" 13.20
Lensmannen i Rødøy for varsling	" 15.50
Utskiftingsformann Eggemoen for 5 døgn à kr.14,30 ...	" 71.50
Overført	kr. 137.00

10

	Overført	kr. 137,00	
Utskiftingslandm. Johansen for 5 døgn å	kr. 11,70"	58,50	
Utskiftingsmann Pettersen 8 døgn å kr. 8/-	kr. 64.-		
Skyss: Sleipnes-Vågaholm 3 km. å 0/20	0,60		
Rutebåt Vågaholm-Nordnesøy	2.15 "	2.75	
Retur Nordnesøy-Åmøyhamn	2.50		
Båtskyss Åmøyhamn-Sleipnes 3 km. å 0/50	1.50 "	4.00 "	70,75
Utskiftingsmann Jørgensen 8 dage å 8/00	kr. 64.00		
Rutebåt Rødøy-Nordnesøy og retur	" 3.50 "	67,50	
Utskiftingsmann Moflag 6 dage å 8/00	kr. 48,00		
Skyss: Moflag-Steneset 3 km. å 0/20 =	kr. 0.60		
Rutebåt Steneset-Sørnesøy	" 2,80		
Sørnesøy-Nordnesøy 4 km. å 0/20	" 0,80 "	4,20	
Retur: Andel i motorbåtskyss Nordnesøy-Steneset	" 15,00		
"- skyss Steneset - Moflag	" 0.60 "	67,80	
Utskiftingsmann Slåtterøy for 6 dage å kr. 8/00	kr. 48,00		
Skyss: Slåtterøy-Steneset og retur ^{6 km. x2} å 0.20"	2,40		
Steneset-Sørnesøy (rutebåt)	" 2,80		
Sørnesøy-Nordnesøy 4 km. å kr. 0.20	" 0,80 "	6,00	
Retur: Andel motorbåtskyss	" 15,00 "	15,00 "	69,00
Utskift av forretningen 5 ark å kr. 2,00	" 10,00		
Tinglysningsgebyr	" 5,00		
	Tilsammen	kr. 485,55	

Disse bmkostninger fordeltes efter rettens skjønn slik:

Ansgar Hansen for bnr. 2 utreder	kr. 100,00	
Konrad Mikalsen " " 7 "-	" 27,00	
Julius Olsens barn"" 8 "-	" 33,00	
Johan Hågensen " " 9 "-	" 20,00	
Alf Jensen " " 10 "-	" 20,00	
Lyder Lindorsens sønner for bnr. 11 og 17 utreder	" 40,00	
Julius Olsen "- " " 14 "-	" 245,55	
	Tilsammen	kr. 485,55

Disse omkostninger utbetaltes av Julius Olsen.

Retten derefter avsa sådan

Kjennelse

Med foran og her beskrevne forandringer trer den under 19. november 1937 sluttede underutskifting av utmarken til Nesøy nordre gnr. 1 bnr. 2,7,8,9,10,11,14 og 17 ikraft den 10 august 1941 under lovens tvang.

De ved underutskiftingen bestemte frister som ikke ved nærværende forretning er forandret rykker alle frem 4 - fire - år.

Av overutskiftingens-omkostningene refunderes Julius Olsen

av: Ansgar Hansen	for bnr. 2		kr. 100,00
Konrad Mikalsen	" "	7	 " 27,00
Alf Jensen	" "	10	 " 20,00
Reidar og Ludvik Lydersen	for bnr. 11 og 17	"	40,00

alt innen 15 - femten - dager fra idag under eksekusjons tvang.

Den tinglyste utskrift av forretningen opbevares hos eieren av bnr. 14 til felles benyttelse for de interesserte parter.

Hermed sluttet den 9 juni 1941.

Foranstående oplestes i Julius Olsens hus efter at partene var gjort kjendt med tiden for kunngjørelsen. Tilstede var: Ansgar Hansen, Konrad Mikalsen, Johan Hågensen, Alf Jensen, Reidar Lydersen, Julius Olsen, Angel Olsen, Ole Olsen og Ludvik Lydersen. Administrator opleste for partene utskiftingslovens § 75 angående anke.

Johan Hågensen og Alf Jensen bad tilført protokollen at Johan Hågensen for bnr. 9 skal få rett til 2,5 m bred kjørevei over bnr. 10's utmark fra sitt sommerfjøs langs og på nedre side av haugen til hovedveien.

På forespørsel hadde ingen noe å bemerke til forhandlingen eller protokollførselen.

Retten hevet.

P. Eggemoen. John Slotterøy. Peder E. Moflag. Johan Jørgensen.
Helmer Pettersen.

efr.